

Utbildningsinspektion i Rostaskolan förskoleklass, grundskola åk 1–6, obligatorisk särskola åk 1–6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden

2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Rostaskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	135
Förskoleklass	42
Grundskola	316
Särskola	24

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklassen, årskurs 1–6 och obligatorisk särskola (grundsärskola), årskurs 1–6 och fritidsverksamhet.

Skolan är belägen i västra delen av Örebro. Eleverna bor i villor och flerfamiljs-hus. Cirka 20 procent av eleverna har utländsk bakgrund.

Skolans huvudbyggnad är från 1950-talet och har under årens lopp genomgått omfattande renovering. Skolan består av tre skolhus varav ett är idrottshallen. Området har nära till stora grönområden.

Den övervägande delen av eleverna fortsätter sina studier i Vasaskolan i årskurs 7.

Eleverna är fördelade på 24 klasser i tre arbetsenheter. Tre av klasserna tillhör särskolan. Skolan och förskolorna är uppdelade i arbetslag under ledning av arbetslagsledare. Särskolans klasser är lokalintegrerade i grundskolan. Skolan leds av två rektorer.

Rostaskolan är samverkansskola till Örebro universitet.

Skolan har ingen specifik profilering. Enligt kvalitetsredovisningen står Rosta för Respekt-Omsorg-Samverkan-Trygghet-Ansvar.

Genomförandet av inspektionen i Rostaskolan

Skolverket sände den 28 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Rostaskolan har bestått av undervisningsråden Catarina Fredriksson och Per Grundtman. Besök i Rostaskolan genomfördes den 17 och 18 november 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Rostaskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information

om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljnings-system eller finns publicerat på annat sätt.

I Rostaskolan genomfördes formella intervjuer med skolledning, lärare, ett urval elever i årskurs 2 och 6, deras föräldrar samt föräldrar till elever i grundsärskolan. Lektioner i årskurs 2 och 6 samt grundsärskolan besöktes. Observationer och spontana samtal med elever och personal under inspektionsbesöket som helhet utgör också underlag för bedömningen.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Enligt kvalitetsredovisningen finns ett väl fungerande elevråd, i de flesta klasser klassråd och ett välbesökt föräldraråd. Eleverna är även delaktiga i planeringen av dagen och utvärderar sitt arbete och olika aktiviteter. Enligt resultatet av en enkät som genomfördes 2003 upplever de yngre eleverna att de ofta får vara med och bestämma i idrott och hälsa. En övervägande del av de yngre eleverna upplever att de aldrig får vara med och påverka de prov de har och en mycket liten del anser att de ofta kan påverka läxor och prov. En relativt stor del upplever att de kan påverka sina läromedel. Vidare anser de yngre eleverna att de får vara med och bestämma bl.a. innehållet i klassrådet och i grupparbeten, den egna veckoplaneringen i svenska och matematik, vad de skall forska om och trivselregler.

Resultatet av en utvärdering som föräldrarådet gjort visade att föräldrarna ansåg att de hade inblick i skolan och möjlighet att följa processerna, men att de efterfrågade ett större inflytande. Vilken sorts inflytande framgick dock inte av resultatet av enkäten.

Enligt kvalitetsredovisningen är ett mål att värdegrundsfrågor skall finnas med i skolans dagliga arbete och att förekomsten av kränkande ord skall minska.

Enligt intervju med föräldrarna har skolan bedrivit ett aktivt arbete mot kränkande behandling och de känner sig trygga i att skolan genast agerar om kränkande behandling sker. Enligt personalen är stämningen i skolan bra. Eleverna uppgav i intervjun att kränkande behandling förekommer, både mellan elever och vuxen och elev.

Enligt resultatet av en elevenkät om kränkande behandling som genomfördes hösten 2003 trivs den övervägande delen av eleverna mycket bra i skolan. I

stort sett alla elever hade kompisar i skolan. Dock uppger drygt en tredjedel av eleverna att de ibland känner sig rädda eller ledsna i skolan. Enligt intervju med elevhälsoteamet är dessa siffror något missvisande då eleverna kan ha missuppfattat frågeställningen. Drygt en fjärdedel av eleverna uppger att någon i skolan betar sig dumt åt mot dem. Enligt resultatet av trivselenkäten som genomförts i särskolan trivs eleverna bra. Kränkande behandling av elever i grundskolan mot elever i grundsärskolan förekommer enligt personalen i särskolan i mycket liten grad.

Klassföreståndaren tar del av resultaten av trivselenkäten på klassnivå och kan med ledning av dessa sätta in ev. insatser. Resultaten delges även rastvakterna. Inspektörerna påpekar att det är en brist att resultaten från trivselenkäten inte följs upp på skolornivå utan att alla insatser riktas på klassnivå. Görs uppföljning på skolornivå har skolan även möjlighet att sätta in andra insatser vid behov.

Både vid intervjuer med elever och av vad inspektörerna kunde bedöma vid inspektionsbesöket fanns vissa brister i relationerna mellan elever och personal i grundskolan vilket är ett område som skolan har att arbeta mer med.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultatet av arbetet med normer och värden till stora delar är bra. Det behöver dock förbättras vad avser resultatet av skolans arbete mot kränkande behandling, och då även avseende relationen mellan vuxna och elever.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Enligt intervju med specialpedagogerna är inte Rostaskolan bra på att följa upp elevernas kunskapsutveckling på skolornivå. Dock finns en kännedom om elevernas kunskapsutveckling på individnivå. Specialpedagogerna uppger vidare att brister främst finns inom området läsförståelse men att extra satsning sker inom detta område. Rektorn uppger att det inte görs någon samlad bedömning över kunskapsnivån i skolan men att specialpedagogerna har ett samlat grepp över detta.

Resultaten av de nationella proven för årskurs 5 visar att 9 av de 44 elever som genomförde det nationella provet i engelska ej nådde målen, motsvarande siffror för matematiken var 15 av 42 och för svenska 8 av 44.

Sammanfattningsvis bedöms verksamhetens resultat inom området kunskaper som godtagbara. Skolan bör vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen. Den kunskap som finns om varje elev bör utnyttjas för sammanställningar av verksamhetens samlade resultat i syfte att ytterligare utveckla den pedagogiska verksamheten.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Som nämnts i avsnitt 1 finns ett elevråd och i de flesta klasser klassråd. Förbättringsområden enligt kvalitetsredovisningen är bl.a. att klassråd skall finnas i samtliga klasser och att diskussioner skall fortsätta för att skapa en gemensam syn på elevers inflytande.

Enligt kvalitetsredovisningen har eleverna bl.a. haft inflytande genom att deras önskemål om flexitid genomförts. Vid inspektionsbesöket fanns dock inte flexitid i skolan utan detta var vilande.

De intervjuade eleverna upplever att de har inflytande i undervisningen, bl.a. genom att de vid ett tillfälle per vecka får välja vad de skall arbeta med; svenska, engelska, matematik eller samhällsorienterade ämnen. Vissa klasser utvärderar även sitt arbete regelbundet.

Eleverna i grundsärskolan har klassråd och de har även representanter i elevrådet från årskurs 6. Enligt personalen har eleverna i grundsärskolan inflytande, bl.a. genom att de får välja vad de skall arbeta med vid ett tillfälle per dag.

Enligt utvärdering av vårterminen 2004 som inspektörerna tagit del av sker många diskussioner om jämställdhet och jämlikhet. För att stärka flickorna har vid behov klasserna delats in i flick- och pojkgrupper. Enligt dokumentet sker ett medvetet arbete med jämställdhetsfrågor.

En ny handlingsplan benämnd ”handlingsplan mot kränkande behandling” var under utarbetande vid inspektionsbesöket. I den nya handlingsplanen definieras både kränkande behandling och mobbning och den tar även upp kränkande behandling utförd av vuxen mot elev. Vidare har ett tillägg gjorts att skolan anser att det är viktigt att den utsattes upplevelse av att vara kränkt tas på allvar. Inspektörerna bedömer att den reviderade handlingsplanen bör vara ett bra verktyg för skolan i dess arbete att förebygga och komma tillrätta med kränkande behandling.

Enligt kvalitetsredovisningen satsar skolan på utbildning i Charlie (children abuse resolution lies in education) så att kompetens att arbeta enligt denna modell finns i alla arbetslag. Vissa klasser arbetar med ”Livsviktigt”, ett läromedel som syftar till att öka elevernas emotionella intelligens och deras inlärningsförmåga samt att minska våld.

Ett antimobbningsteam finns som träffas en gång per vecka. Hela skolan har haft en temadag om språk och attityder (”spratt”). Sprattprojektet började för

ett antal år sedan då skolan noterat att även de yngre eleverna hade ett dåligt språkbruk.

För att öka förståelsen för elever i grundsärskolan besöker personal därifrån regelbundet grundskolan för att informera om utvecklingsstörning m.m. Enligt verksamhetsplanen 2004 vill skolan utveckla delaktighet och gemenskap mellan grundsärskolan och grundskolan. För att skapa ett naturligt samarbete mellan de båda skolformerna sker en gemensam schemaplanering mellan klasserna. I grundsärskolans klassrum är uppsatt hur man skall vara mot varandra för att vara en bra kompis. Vid inspektionsbesöket kunde även inspektörerna notera att värdegrundsfrågor togs upp i undervisningen.

Inskolning av nya elever i särskolan sker enligt "Handlingsplan för grundsärskolan" genom att föräldrar inbjuds på våren till ett informations- och skolbesök i Rostaskolan. Efter skolplacering i Rostaskolan får elever och föräldrar tillfälle att möta den blivande personalen och klasskamraterna och eleverna besöker klassrum och skolgård. En överlämnandekonferens sker med avlämnande personal och personalen i Rostaskolan. Under höstterminen sker en uppföljning och utvärdering av skolplaceringen som klassläraren ansvarar för.

Enligt ovan nämnda plan sker sedan övergången från Rostaskolan till årskurs 7 för eleverna i grundsärskolan genom att elever och föräldrar informeras under våren om den blivande skolan. Eleverna besöker tillsammans med Rostaskolans lärare den nya skolan och träffar de nya klasskamraterna. Avlämnande lärare träffar blivande lärare och delger information om elevens skolgång.

Arbetet med främjande av hälsosamma livsstilar sker bl.a. genom att de yngre eleverna har regelbundna promenader samt en utedag varje vecka. För att främja att eleverna får goda matvanor äter minst en vuxen per grupp lunch med eleverna. Alla elever i grundskolan i årskurs 5 kan simma. Temaveckor om kost och hälsa genomförs. Vissa klasser har "Röris", vilket är rörelser i klassrummet. I grundsärskolan har eleverna i årskurs 2–4 rörelsepass varje dag. De dagar eleverna i särskolan inte har idrott har de lek och rörelse utomhus. Eleverna i årskurs 6 arbetar med "Kompis med kroppen" vilket är rörelser för att stärka rygg och nacke med hjälp av musik m.m. Vidare har läraren i idrott och hälsa motorisk träning en dag per vecka för elever i behov av det. Två gånger i månaden har eleverna i grundsärskolan simundervisning.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att arbetet med arbetsmiljö och delaktighet är bra.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Enligt rektorn sker en satsning på läsning, bl.a. genom "Språket lyfter", som inneburit att skolan haft två studiekvällar, ett inventeringsmöte kring elevernas läskunskaper samt att lärarna i de olika arbetslagen berättar för varandra hur de arbetar med läsning. Det har ägt rum föredrag om "Reading recovery" vilket ett arbetslag arbetat med. En arbetsgrupp har bildats som skall fortsätta med arbetet att förbättra elevernas läskunskaper. En handlingsplan för läsinlärning finns, utarbetad av skolans specialpedagoger.

Enligt verksamhetsplanen har Rostaskolan som mål för ämnet matematik att undervisningen skall bygga på både muntlig och skriftlig kommunikation, där eleven lär sig att utveckla sin förmåga att sätta ord på sitt matematiska tänkande. Enligt planen arbetar skolan med vardagsnära problemlösningssuppgifter, aktivt med laborativt material och under läsåret 2004/05 skall en obligatorisk studiedag genomföras med matematiken som tema.

Enligt beskrivning av utvecklingsarbetet på Rostaskolan arbetar en av de tre arbetsenheterna med portfolio. Arbetet med portfolio sker genom att eleverna har en arbetspärm där de samlar sina arbeten och en portfoliopärm som följer eleverna år från år. Lärarna kan då följa elevernas utveckling och om de är i behov av stöd och sätta in detta på ett tidigt stadium. Enligt beskrivningen har personalen lärt sig att sätta eleven i centrum vad gäller elevens eget lärande och ta ansvar. Arbetet med portfolio har även medfört att det är lättare att överlämna eleverna till andra pedagoger. Inspektörerna kunde bedöma att i de klasser där portfolio användes hade eleverna större kunskap om att det fanns mål som skulle uppfyllas och vilka mål det var.

Eleverna uppgav vid intervjun att de till viss del vet vilka mål de skall ha uppnått. Detta får de bl.a. veta genom att läraren berättat vilka mål man skall ha uppnått när man slutar årskurs 6 och genom utvecklingssamtalen. Föräldrarna uppger att de fått vetskap om vilka mål deras barn skall uppnå på föräldramöten och vid utvecklingssamtal. De föräldrar vars barn tillhör den arbetsenhet som arbetar med portfolio har fått kunskapen delvis via denna.

Skolan har ett elevhälsoteam som består av specialpedagogerna och skolsköterskan. Skolan har tre specialpedagoger. En av skolans specialpedagoger ansvarar främst för grundsärskolans elever. Varje vår görs en behovsinventering då klasslärarna förmedlar till specialläraren vilka behov av stöd eleverna i deras klasser har. Specialpedagogerna beslutar sedan om eleven skall få stöd. Vilka elever som skall få stöd bestäms bl.a. genom fonolek görs i årskurs 1. Enligt

intervju med specialpedagogerna sker en prioritering kring vilka elever som skall erhålla stöd. Åtgärdsprogram upprättas alltid när specialpedagogerna kopplas in. Ansvar för att upprätta åtgärdsprogrammet ligger alltid på klassläraren även om specialpedagogen ibland är med vid upprättandet. Elever med mer komplex problematik tas upp av elevhälsoteamet. Specialpedagogerna är även med i klassrummen, arbetar enskilt med elever samt har en handledarroll. Specialpedagogerna får även själva handledning av en talpedagog. I grundsärskolan har specialpedagogerna schemalagd tid. Enligt intervju med personalen får inte alla elever i behov av stöd det, exempelvis visade resultaten av de nationella proven att många elever är i behov av stöd i engelska vilket de inte erhållit. Rektorn uppgav dock att stödet prioriteras till de elever som ej nått målen i de nationella proven. Diskussioner har enligt rektorn förts om specialpedagogernas roll då specialpedagogerna har upplevt att deras arbetsuppgifter ibland tangerar speciallärarens och att specialpedagogerna framfört önskemål att de vill arbeta mer konsultativt och handledande.

Enligt intervju med grundsärskolans personal fungerar integreringen av grundsärskolan bra i Rostaskolan. Eleverna i grundsärskolan är med i en del av de aktiviteter, såsom musikalvecka, som anordnas i grundskolan.

I Rostaskolan erbjuds berättigade elever modersmålsundervisning. När det gäller studiehandledning på modersmål finns enligt personalen behov av detta men ingen elev har det. Rektorn är osäker på om någon elev är i behov av det men ingen elev erhåller det stödet under innevarande läsår. Enligt personalen i sarskolan har vissa elever studiehandledning på modersmål men eleverna erhåller inte både detta och modersmålsundervisning. Inspektörerna påpekar att elever enligt författningarna skall få studiehandledning på sitt modersmål om de är i behov av det. Det faktum att en elev erhåller undervisning i modersmål tar inte ifrån rektorn skyldigheten att ge stöd i form av studiehandledning på modersmålet.

Utvecklingssamtal hålls med alla elever och vårdnadshavare en gång per termin.

Vid inspektionen fanns inga elever som på grund av sitt funktionshinder har behov av särskilda anpassningar eller särskilt stöd.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans arbete med den pedagogiska verksamheten och undervisningen är bra. Det är dock inte godtagbart att eleverna inte erhåller både modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål om de är i behov av det. Det är heller inte godtagbart att alla elever i behov av stöd inte erhåller det.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

Skolan leds av två rektorer, en för en arbetsenhet årskurs 1–3, grundsärskolan och förskoleklasserna och en för en arbetsenhet årskurs 1–3 och årskurs 4–6. Rektorerna har arbetat i skolan som rektorer de senaste fem respektive sju åren och är av vad som framkommit vid intervjuer förtrogna med verksamheten och kända av både föräldrar och elever. Personalen i grundskolan uttrycker dock tvivel om att rektorn har möjlighet och tidsutrymme att vara en pedagogisk ledare. Personalen i grundsärskolan tycker att rektorn delvis fungerar som en pedagogisk ledare men uttrycker att de i första hand vänder sig till specialpedagogen för pedagogiskt stöd. Av intervjuer och observationer framkommer att arbetssituationen i ett par av klasserna i årskurs 6 i grundskolan var bristfällig, bl.a. på grund av lärarbyten. Inspektörerna bedömer att skolledningen bör ta ett ökat ansvar för att förbättra situationen.

Ledningsgruppen i skolan består av arbetslagsledarna och rektorerna.

Vid inspektionsbesöket delades en ny broschyr ut till eleverna som behandlade Rostaskolans kvalitetsgarantier. Enligt broschyren är skolans garantier inriktade mot områdena värdegrund/trygghet och läsning. Garantierna är bl.a. att skolan garanterar att alltid uppmärksamma och reagera då någon elev, förälder eller personal bemöts på ett respektlöst sätt, att det alltid finns vuxna ute på rasterna, och att alla grupper arbetar med att stärka gemenskapen och öka tryggheten. Vidare garanterar skolan att den arbetar med elevernas läskunskaper och redovisar för föräldrarna minst en gång varje år om arbetssättet samt att skolan tillsammans med hemmen ger extra stöd till elever som får svårigheter med sin läsning. I gengäld kräver skolan att föräldrarna skall stötta och uppmuntra elevernas läsning. Kvalitetsgarantierna tas även upp i kvalitetsredovisningen. Med broschyren följer även en blankett för synpunkter och klagomål. Inspektörerna påpekar att det i första hand är skolans ansvar att ge eleven det stöd den är i behov av.

All personal som arbetar i grundsärskolan träffas en gång per månad. Pedagogiska diskussioner i grundskolan äger rum en gång per vecka då arbetslagen träffas. Arbetsenheterna har möten vid 2–3 tillfällen per termin. Personalen i Rostaskolan åker även iväg på "Kick-off" två dagar varje läsår.

Enligt rektorn hålls elevvårdskonferens ett par gånger per termin och detta sker när det skall fattas något slags beslut. Enligt rektorn deltar han alltid vid elevvårdskonferenser. Att rektorn deltar är dock inte något som framkommer av protokollen som inspektörerna tagit del av.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Rostaskolans styrning och ledning och är godtagbar men bör förbättras. Rektorerna bör ta ett ökat ansvar för att förbättra elevernas möjlighet att nå målen. Skolan bör även förbättra rutinerna avseende elevvårdskonferenser så att grundskoleförordningens krav tillgodoses. Kvalitetsarbetet är godtagbart men bör förbättras vad avser kvalitetsredovisningen som bör innehålla bedömning och åtgärder utifrån skolans resultat.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Elevers val finns på Rostaskolan från och med årskurs 3. Elevers val har under höstterminen 2004 ägt rum genom den musikalvecka som skolan anordnat. Eleverna fick då välja om de ville arbeta med teater, rekvisita, orkester m.m. Enligt intervju med eleverna sker elevers val annars genom att de får välja mellan bl.a. slöjd, idrott eller körsång.

I Rostaskolan finns en lärare som arbetar 50 procent med svenska som andraspråk. Enligt personalen har en elev undervisning i detta ämne, men det finns fler elever som borde få sin undervisning enligt denna kursplan. Enligt rektorn är det ett utvecklingsområde. Inspektörerna påpekar att svenska som andraspråk skall anordnas för elever som enligt grundskoleförordningen har rätt till detta.

Enligt rektorn har tidigare viss insamling skett till olika aktiviteter som skolan anordnat för eleverna. Sedan vårterminen 2004 har beslut tagits i skolans ledningsgrupp att skolan skall vara avgiftsfri. Enligt föräldrarna i grundskolan har dock t.ex. föräldrarna till eleverna i årskurs 6 betalat en summa per termin till en lägerskola. Även föräldrarna till eleverna i årskurs 2 betalar varje termin en summa. Utbildningen i grundskolan skall enligt skollagen vara kostnadsfri med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. Att som i Rostaskolan ta ut en avgift som inte kan anses vara en obetydlig kostnad för ex. lägerskola kan inte anses vara förenligt med skollagen.

Rostaskolan har informationshäfte med information till föräldrar och elever om skolan. Förutom allmän information behandlar även häftet trivseregler, skolans definition av kränkande behandling och Rostaskolans kvalitetsgarantier. Föräldrarna uppger vid intervjun att de får information från skolan genom utveck-

lingssamtal, veckobrev som delas ut i vissa klasser, loggböcker och föräldramöten.

Övergången för elever till årskurs 7 sker bl.a. genom att rektorerna för de kommunala skolorna som kan vara aktuella att börja på kommer till Rostaskolan och presenterar skolorna.

När det gäller elever med funktionshinder görs de anpassningar som behövs vilket bekräftas av att skolan bl.a. har gjort entrén handikappvänlig.

Tillgång till skolsköterska och kurator finns.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan ger en godtagbar tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning. Skolan lever inte upp till författningarnas krav vad avser att skolan skall vara kostnadsfri med undantag av en obetydlig kostnad. Detta är inte godtagbart och måste därför åtgärdas. Det är heller inte godtagbart att svenska som andraspråk ej anordnas för elever som har rätt till detta enligt grundskoleförordningen.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Rostaskolan har personalen adekvat utbildning på samtliga lärartjänster utom i ämnet slöjd. Rektorn uppger att skolan inte har några större problem att rekrytera personal med en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva.

Vad avser kompetensutveckling för Rostaskolans personal gjordes 2002 en analys vilken resulterade i en satsning på tre huvudområden; stress, konflikthantering och data. Personalen har inga individuella kompetensutvecklingsplaner, enligt rektorn. På medarbetssamtalen går rektorn igenom med personalen vad de har för önskemål och behov. Enligt personalen finns det mycket lite resurser till kompetensutveckling.

Inspektionen visar att eleverna har tillgång till datorer med Internetanslutning. Utemiljö och skolmältider synes i huvudsak vara av god kvalitet.

Skolan har ett skolbibliotek som även är ett mediatek och enligt skolan har genom projektet "Morfar i skolan" möjlighet att ha en personalresurs där.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Rostaskolan fungerar bra avseende personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en ändamålsenlig utbildning.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Rostaskolan övergripande är av god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- resultatet av skolans arbete mot kränkande behandling inklusive relationen mellan vuxna och elever,
- skolan bör vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen,
- resultaten inom området kunskaper bör bli föremål för sammanställningar och analyser,
- rektorerna bör ta ett ökat ansvar för att förbättra elevernas möjlighet att nå målen,
- rutiner avseende elevvårdskonferenser samt
- kvalitetsredovisningen bör innehålla bedömning och åtgärder utifrån skolans resultat.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Studiehundledning på modersmål anordnas inte för elever som bedöms vara i behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Alla elever i behov av särskilt stöd erhåller inte det (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Utbildningen är inte avgiftsfri (4 kap. 4 § skollagen).
- Svenska som andraspråk anordnas inte för elever som bedöms vara i behov av sådan undervisning (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).

Datum	Ort
2005-04-29	Linköping

Catarina Fredriksson

Per Grundtman